

RÚSEVNI SETT Á POLITISKA BREDDAN

Nú skal politiska skipanin seta seg inn í, hvussu ein rúsevnapolitikkur skal skipast í Føroyum

Árni Gregersen

Tað er ikki semja í landsstýrinum um, hvussu rúsdrekka skal seljast í Føroyum, men kortini hevur landsstýrskvinnan við rúsevnamállum sett hol á orðaskiftið um føroyskan rúsevnapolitikk.

Løgtingið hevur havt eitt aðalorðaskifti um spurningin – bæði um hvussu vit skulu selja rúsdrekka í Føroyum og um hvussu rúsevnanýtslan verður tálmað.

Undir aðalorðaskiftinum í Løgtinginum kom greitt fram, at serliga millum Poul Michelsen, landstýrismann við vinnumálum, og Sirið Stenberg, landsstýrskvinnu við heilsumálum, er ikki semja um, hvussu rúsdrekkasølan skal skipast.

Sirið Stenberg heldur fast við, at vit eiga at hava eina einkarsølu, sum vit kenna hana í dag, meðan Poul Michelsen heldur, at rætt hevði verið at flutt søluna av øli og víni út í vanligu handlarnar.

Undir aðalorðaskiftinum var sjálvandi ongin støða tikin til hendan spurningin, men tingfólk góvu í fleiri førur sína støðu til kennar um júst hesi viðurskifti.

Landsstýrskvinnan helt fast við, at ein spurningur um atkomuligheit hevur alstóra ávirkan á brúkið av rúsdrekka eins og prísurin hevur stóra ávirkan.

Hon vísti á, at føroyingar drekka á leið tað sama í dag, sum

teir gjørdur fyri 25 árum síðani, tá ið Rúsdrekkasøla Landsins var sett á stovn.

Tilmæli frá 2015

Meðan Karsten Hansen var landsstýrismaður fekk hann gjørt eitt álit við tilmælum um, hvat skal gerast fyri at tálma nýtsluna av rúsdrekka.

Í álitinum eru 28 tilmæli av ymiskum slag, men undir aðalorðaskiftinum segði landsstýrskvinnan, Sirið Stenberg, at hon bert fór at taka trý teirra fram:

Fyribyrging í breiðum høpi, herundir Rúsdrekkasølan.

- Rúsevnir og stríðið fyri einum rúsevnafriðum Føroyum. Kjakið um at basa rúsevnatrupulleikanum og árinunum av hesum er av álvara kyknað. Fleiri átøk er í umbúna og mugu setast í verk.
- Viðgerð. Ein trygg og dygdargóð viðgerð er lívsneyðug fyri at lofta teimum, ið eru farin út av eggini ella eru komin út á eggina. Samstundis er peningur settur av á figgjarlógini fyri 2017 til tvey viðgerðartilboð fyri ung. Hetta setur krøv.

Landsstýrskvinnan segði, at tað er semja millim heilsumyndugleikarnar um, at alkoholisma er ein sjúka.

Orsøkirnar eru samansettar og kunnu finnast í arvaeginleikum,

umhvørvinum, sosialstøðu ella sálarligum høpi.

Hetta ger, at tað ber ikki til at hjálpa øllum við einum ávísam viðgerðarhátti. Neyðugt er at veita ymisk tilboð, segði landsstýrskvinnan.

Tey ungu

Undir orðaskiftinum var ljós serliga varpa á tey ungu og hvussu tey kundu verjast móti misbrúki – bæði av alkoholi og øðrum ólógligum rúsevnum.

Víst var til støðuna Íslandi, har ung ikki sleppa at ferðast í náttarlívinum.

–Eg haldi, at vit áttu at hugt til Íslands, hvussu tey gera. Eg haldi als ikki tað er rætt, at ung sleppa at ferðast í náttarlívinum, sum tey

gera nú. Í Íslandi vísir tað seg, at eitt slíkt bann hevur hjálpt, segði Djóni Weihe Joensen, Javnaðarflokkurin.

Landsstýrskvinnan vísti á, at júst nú eru tvey nýggj tilboð til ung í ferð við at fara at virka.

Ein nýggjur viðgerðarstovnur, Frælsi, er í ferð við at fáa gongd á á Eiði og Blái Krossur er við at seta á stovn eina ambulanta viðgerð fyri ung í Havn.

Tað eru eisini tvinni tilboð til tilkomin ella vaksni fólk. Heilbrigi á Velbastað er annað og Blái Krossur er hitt. Landsstýrskvinnan segði seg hava spurt, hvør støðan hevði verið uttan hesi bæði tilboðini.

Svarið hon fekk var, at so vóru 2000 fólk ikki edrú.

–Tíðirnar broytast, og neyðugt er at gera sær hugsanir um, hvønn

veg vit skulu fara við rúsdrekka og rúsevnaviðgerðini. Viðgerðarstøðini hava fakfólk knýtt at stovnunum.

–Fleiri av viðgerðarstøðunum og borgarar hava víst á, at ynskið er at fáa regulerað økið betur. Hetta er eisini eitt av tilmælunum í Rúsdrekka- og rúsevnapolitikkinum frá 2015. Sum er hava vit einki lógarverk, sum regulerar viðgerðartilboðini fyri rúsdrekka- og rúsevnaviðgerð, segði landsstýrskvinnan.

Viðgerðartilboðini í Føroyum eru í stóran mun bygd upp eftir íslenskari fyrimynd.

